

Tynset kommune

KDP TYNSET TETTSTED

§ 1.17: BESTEMMELSER OG VEILEDNING FOR SKILT- OG REKLAMEINNRETNINGER

Datert 09.09.19, og korrigert i tråd med vedtak i Kommunestyret sak 66/19, den 02.10. 2019.

1. Innhold

2. FORMÅL OG DEFINISJONER.....	4
Formål:	4
Definisjon av skilt:	4
Skilttyper og øvrige definisjoner (fra NS 3041):	4
○ Fasadeskilt	4
○ Frest skilt (konturskåret skilt)	4
○ Frittstående skilt, ID-mast, pylon/totem	4
○ Henvisningsskilt	4
○ Belyst skilt (direkte belyst skilt)	4
○ Indirekte belyst skilt.....	4
○ Lysskilt	4
○ Løsfotreklame	4
○ Malt skilt.....	5
○ Nedhengsskilt	5
○ Orienteringsskilt	5
○ Plateskilt	5
○ Reklameskilt.....	5
○ Takseskilt	5
○ Uthengskilt.....	5
○ vindusdekor.....	5
○ Virksomhetsskilt	5
○ Piktogram	5
○ Skiltplan	5
Tillegg til NS 3041:	5
○ Temporære (midlertidige) skilt.....	5
○ Markiseskilt.....	5
○ Transportmiddelskilt.....	5
○ Digitale tavler.....	5
3. HENSYN OG PLASSERING M.M	6
Plassering og tilpasning	6
Antall skilt	6
Utforming	7
Takseskilt og skilt på gesims.....	8
Søyler og pilastrer.....	8
Trafikksikkerhet.....	8
Temporære (midlertidige) skilt	8
Fremmedrekklame	8
Standard.....	9
Lyskasser	9

Digitale tavler	9
Tidsbegrenset byggearbeid.....	10
Løsfotrekklame	10
Bebygelse inntil regulert gate/vei	11
4. UTFORMING.....	11
Frittstående skilt, ID-mast, pylon/totem.	11
○ Frittstående skilt/ID-mast.....	11
○ Pylon/totem.....	12
○ Flagg og flaggstenger	12
Uthengskilt	12
Nedhengsskilt.....	13
Vindusdekor	13
Skiltbelysning	14
Transportmiddelskilt	14
Markiseskilt.....	14
Reklameflagg, bannere, duk og seil.	14
Universell utforming (UU).....	14
5. SAKSBEHANDLING.....	14
Plassering og endring av skilt- og reklameinnretninger.....	14
○ Unntak fra søknadsplikt.....	14
Bebygde eiendommer	14
○ Unntak:	15
Bygninger med flere virksomheter	15
Bevaringsverdige eiendommer	15
Skilting langs offentlig vei.....	15
Vedtakshjemmel	15
Nye skilt eller endring av skilting	15
Fjerning av skilt	15
6. IKRAFTTREDEN OG OPPHEVING AV GJELDENDE BESTEMMELSE:.....	15

Plan- Og bygningslovens § 11-9 pkt. 5. Vedtatt av kommunestyret den XX.XX.19.

2. Formål og definisjoner

Formål:

Bestemmelsene har som formål å ivareta prinsippet om universell utforming, trafikksikkerhet og en estetisk god utforming av skilt og reklame i felles omgivelser og offentlig rom i kommunen i samsvar med plan- og bygningslovens § 1-1 og § 30-3 og NS 3041.

Definisjon av skilt:

Fysisk og/eller annen innretning for montering, plassering, klebing, projisering eller på annen måte synliggjøring av fast eller utskiftbart budskap. Som utendørsskilt regnes også samme type innendørs innretning der budskapet er rettet mot utsiden (NS 3041).

Dekorelementer, som for eksempel material- og/eller fargebruk, inngår som en del av skiltingen. Det samme gjør informasjon om åpningstider, telefonnummer, internettadresse og lignende.

Opplysninger om avgangstider for offentlige transportmidler inngår ikke.

Skilttyper og øvrige definisjoner (fra NS 3041):

I pkt. med kursiv er det gjort endringer fra standarden.

- **Fasadeskilt**
Skilt montert på fasade, nisje eller i vindusåpning.
- **Frest skilt (konturskåret skilt)**
Skilt utformet som enkeltelementer uten bakplate.
Dette gjelder også frittstående bokstaver og symboler.
- **Frittstående skilt, ID-mast, pylon/totem**
Skilt på stolpe, sokkel, stativ, mast *eller flaggstenger*.
- **Henvisningsskilt**
Skilt med pilangivelse, etasjehenvisning og lignende.
- **Belyst skilt (direkte belyst skilt)**
Skilt der belysningen er plassert utenfor skiltet
- **Indirekte belyst skilt**
Lysskilt der lyskilden er montert i skiltet og belyser veggen bak skiltet (Coronaeffekt).
- **Lysskilt**
Skilt der lyskilden er integrert i skiltet.
- **Løsfotrekklame**
Lett flyttbar innretning (reklamebukk, vippeskilt, roterende skilt- og reklameinnretning, parasoll), *samt utendørs salgsprodukter på stativ/kasser med reklameskilt*, plassert på fortau, gate, vei eller husvegg.

- **Malt skilt**
Skilt med virksomhets- eller reklamebudskap malt direkte på vegg.
- **Nedhengsskilt**
Skilt montert i nedheng fra tak, himling, baldakin eller lignende.
- **Orienteringsskilt**
Skilt med kart eller illustrasjon over et område eller en bygning, *eller annet skilt (uten kart/illustrasjon) som gir oversikt over bygning eller område.*
- **Plateskilt**
Tett plate/kasse/søyle for montering av fast eller utskiftbart skiltbudskap.
- **Reklameskilt**
Skilt og lignende innretning som annonserer varer, tjenester eller arrangementer uten stedlig tilknytning.
- **Takskilt**
Skilt montert *over/på* takgesims.
- **Uthengsskilt**
Skilt montert ut fra fasaden
- **Vindusdekor**
Selvklebende folie *eller budskap på* vindu.
- **Virksomhetsskilt**
Innretning som annonserer stedlig virksomhet
- **Piktogram**
Grafisk tegn eller symbol som representerer et ord, en gruppe av ord eller en ide.
- **Skiltplan**
Beskrivelse som viser plassering, utførelse, materialbruk og størrelse for Skilt innenfor et avgrenset område/bygning.

Tillegg til NS 3041:

- **Temporære (midlertidige) skilt**
Flagg, banner, duk og seil. *Begrepet temporær refererer til selve tidsaspektet ved tiltaket. Ved skilt- og reklameinnretninger som er temporære, men settes opp regelmessig, defineres disse som varige.*
- **Markiseskilt**
Markiser påført virksomhetsnavn og/eller reklame.
- **Transportmiddelskilt**
Skilt påført kjøretøy, tilhengere og lignende som parkeres i tilknytning til virksomheten.
- **Digitale tavler**
Elektronisk reklametavle.

3. Hensyn og plassering m.m

Plassering og tilpasning

Skilt og lignende innretninger i det offentlige rom skal forholde seg til, underordne seg og tilpasse seg den angeldende bygnings arkitektur og områdets egenart.

Dette gjelder både mht. plassering og innbyrdes gruppering i forhold til bygning og omgivelser samt utforming og materialvalg {NS 3041). Informasjon om åpningstid, telefonnummer, internettadresse, produktnavn og lignende skal være underordnet øvrig skilting.

Antall skilt

Det skal fortrinnsvis brukes ett fasadeskilt pr. virksomhet. I tillegg til kan det der det ligger til rette for det oppføres et uthengsskilt som skal være tilpasset gående.

Når bygningen har store fasader, kan det også tillates flere skilt der det passer.

Utforming

Det skal fortrinnsvis være freste skilt og symboler når skiltet er montert på bygningen. Der det er behov for og/eller gis tillatelse til plateskilt skal bakplaten være transparent {gjennomsiktig} eller ha farge som tilpasser seg bygningens farger og arkitektur.

Freste bokstaver og enhetlig plateskilt tilpasset fasaden.

Freste bokstaver vertikalt plassert på bygningsvegg.

Takskilt og skilt på gesims

Takskilt og skilt på gesims er ikke tillatt. For bensinstasjoner og andre bygninger hvor det ikke passer inn med annen plassering av skiltene, kan det vurderes unntak for skilting på gesims.

Søyler og pilaster

Skilt på arkitektoniske detaljer på fasaden som søyler og pilaster (flat veggpilar) og andre karakteristiske fasadeelementer tillates ikke.

Trafikksikkerhet

Skilt skal tilfredsstille kravene til trafikksikkerhet og viktige siktslinjer inn og ut av byrom og gater.

Temporære (midlertidige) skilt

Det tillates ikke temporære skilt.

Unntak: Ved større festivaler, kultur-, idrettsarrangement, arrangement tilknyttet handelsstanden (aktivitet utover ordinære salgskampanjer) og lignende kan temporære skilt benyttes langs offentlig veg og på bygning og grunn, når det foreligger tillatelse til dette fra vegmyndigheten, og dette er tidsbegrenset. Skiltingen må ikke være til fare eller ulempe for trafikksikkerhet og framkommelighet.

Fremmedrekklame

Reklameskilt på bygning med priser og skilting av salgskampanjer eller annen fremmedrekklame tillates ikke. Mindre skilt beregnet for gående med opplysninger om produkter og priser kan tillates. Meny med priser for restaurant ved inngangsdør beregnet for gående er eksempel på mindre skilt som er tillatt.

Standard

Skilt skal monteres og holdes i slik stand at fare eller annen vesentlig ulempe ikke oppstår for person eller eiendom. Det skal vedlikeholdes slik at innretningene ikke virker skjemmende i seg selv eller i forhold til omgivelsene.

Løse plakatrester, skilt og stativer som ikke er i bruk skal fjernes. Belysningsarrangement som ikke fungerer, skal slukkes inntil vedlikehold er utført.

Lyskasser

Lysskilt i form av lyskasse (andre former enn frittstående bokstaver og symboler som er/kan blyses innenfra) tillates. Blinkende og bevegelig skilt tillates ikke.

Denne type lysskilt tillates.

Digitale tavler

Digitale tavler på innsiden av vinduer kan godkjennes når disse ikke går utover trafikksikkerheten og er beregnet for de gående.

Digital tavle i vinduet på biblioteket på Tynset kulturhus.

Tidsbegrenset byggearbeid

For skilt som oppføres i tilknytning til byggearbeider og er tidsbegrenset til gjennomføringen av byggearbeidet kan det lempes på de estetiske krav. Slike skilt skal bare gi opplysninger om aktørene i byggeprosjektet og aktørenes navn i byggeprosjektet og skal være godkjent av vegmyndighet der trafikksikkerheten kan være berørt. Er det flere aktører skal det utarbeides et felles skilt for disse.

Eksempel på skilt i tilknytning til byggearbeider, for en eller flere aktører.

Løsfotreklame (Lett flyttbar innretning (reklamebukk, vippeskilt, roterende skilt- og reklameinnretning, parasoll), samt utendørs salgsprodukter på stativ/kasser med reklameskilt, plassert på fortau, gate, vei eller husvegg.)

skal ikke oppføres i offentlig regulert vegareal (veg/fortau/rabatter). Dersom de plasseres på egen eiendom skal de være rettes mot gående, ikke mot biltrafikk / veifarende. Plasseringen skal ivareta kravene til universell utforming (1.5 meter bredt fritt gangareal) og fjernes i butikkens stengetid.

Løsfotreklame plassert på fortauet kan redusere en rettlinjet bevegelsessone for fremkommelighet. Det vil også kunne være en trafikkfare ved at det skjuler f.eks barn som er på tur ut i vegen.

Bebygelse inntil regulert gate/vei

Bebygelse som oppføres inntil regulert gate/vei skal ha skilt plassert på fasaden i 1. etasje. Skilting for virksomheter over 1. etasje kan i tillegg markeres med vindusdekor i vinduene, jf. pkt. 3.4.

Ved bruk av skiltplan kan også fasaden for øvrige etasjer inngå.

4. Utforming

Frittstående skilt, ID-mast, pylon/totem.

- Frittstående skilt/ID-mast

I tettbebygde områder med hastigheter 60 km/t eller lavere kan frittstående skilt/ID-mast ha en høyde på maks 7,0 m over terren, en bredde på inntil 2 m og en samlet skiltflate på inntil 5 m².

Utenfor tettbygde områder og med hastigheter over 60 km/t kan slike skilt oppføres i samsvar med vegdirektoratets retningslinjer. Det kan vurderes unntak for orienteringsskilt.

Frittstående skilt / ID-mast for bensinstasjoner kan ha en maks. høyde på 7,0 m over terren, en bredde på 1,3 m og en samlet skiltflate på inntil 4,0 m².

Dagens tavle utenfor AMFI.

- Pylon/totem

Pylon/totem skal ha en høyde på maks 3,0 m og en bredde på maks 1,0 m.

- Flagg og flaggstenger

Bruken av flagg og vimpler mot offentlig og private veier og plasser er forbudt, og krever behandling av søknad. Dette av hensyn til trafikksikkerhet og estetikk.

Uthengskilt

Uthengskilt skal være min. 2,5 m over gategrunn og skal ikke stikke mer enn 0,7 m ut fra fasadelivet, inklusive innfesting. Skiltet skal plasseres i god avstand fra hushjørne, og på en måte som ikke kommer i konflikt med andre skilt slik som gatenavnskilt, trafikkskilt og andre skilt.

Uthengsskilt. Skilttypen kommer sjeldent i konflikt med fasaden, og gir god synbarhet langs veg/fortau.

Nedhengsskilt

Nedhengskilt skal være min. 2,5 m over gategrunn og ha en bredde på maks 1,0 m.

Skilttypen kommer sjeldent i konflikt med fasaden, og gir god synbarhet langs veg/fortau.

Vindusdekor

Vindusdekor skal i hovedsak ikke dekke mer enn 1/3 av vindusflater og skal benyttes på innsiden av vinduet.

Kommunen kan unntakvis tillate vindusdekor for mer enn 1/3 av vindusflate der virksomhet gir behov for begrenset innsyn. Ved vindusdekor utover 1/3 av vindusflate skal det benyttes frosting eller diskre farger, være tilpasset bygningen og være gjennomskinnelig {slippe lys igjennom}.

Skiltbelysning

Ved flere skilt på den enkelte bygning skal det benyttes samme type lyskilde, og lysnivået skal ikke overstige det generelle lysnivået i nærområdet. Reflekser og blending skal unngås.

Lysskilt, hvor hele platen inngår som lysflate, tillates ikke med unntak av logo hvor dette er nødvendig og ellers gir en god tilpasning.

Transportmiddelskilt

Permanent eller midlertidig oppstilling av biler, tilhengere og lignende med skilting tilknyttet virksomheten skal inngå i vurderingen av den samlede skiltingen på eiendommen der de får en fremtredende plassering.

Markiseskilt

Markiser for solavskjerming kan kombineres med virksomhetsskilt/firmanavn og logo på markisens forkant. Markisen bør avgrenses til dør- og vindusåpninger og tilpasses bygget.

Reklameflagg, bannere, duk og seil.

Bruken av reklameflagg, bannere, duk og seil mot offentlig og private veier og plasser er forbudt, og krever behandling av søknad. Dette av hensyn til trafikksikkerhet og estetikk.

Universell utforming (UU)

Skilt skal ha skriftstørrelse/piktogram som skal være tilpasset leseavstand og utformes slik at de kan leses og forstås av personer med funksjonsnedsettelse. Frittstående skilt skal plasseres slik at de ivaretar kravet til nødvendig tilgjengelighet (1.5 meter bredt fritt gangareal) .

5. Saksbehandling

Plassering og endring av skilt- og reklameinnretninger

Plassering og endring av skilt- og reklameinnretninger er i henhold til plan- og bygningslovens § 20-1 søknadspliktige med unntak som fremgår av byggesaksforskriftens § 4-1 bokstav e nr. 4, montering av ett skilt som er mindre enn 3 m² som monteres flatt på vegg). Skilt unntatt søknadsplikt jf. byggesaksforskriften § 4-1 bokstav e nr. 4 skal være i samsvar med bestemmelsene for skilt- og reklameinnretninger. Det anbefales at skilt etter byggesaksforskriften § 4-1 også avklares med kommunen.

- **Unntak fra søknadsplikt**

Etter avtale med kommunen kan mindre skilt og endringer av skilt innenfor godkjent skiltplan unntas fra søknadsplikten. Det samme kan kravet til nabovarsling og ansvarsrett.

Bebygde eiendommer

Når det søkes om tillatelse til nye skilt på bebygde eiendommer skal det vedlegges situasjonsplan som viser plassering og fotmontasje i farger som viser hvordan dette til passer seg eksisterende skilting og bygningen eller området rundt. I tillegg skal det vedlegges en beskrivelse av skilttype, materialbruk, bredde, høyde og tykkelse samt valg av belysning og belysningssstyrke.

- Unntak:

Innendørs skilting (jf. pkt. 4.4)

Arenaskilting

Der skiltene er orientert inn mot arenaen og ikke er skjemmende eller til sjenanse for det omkringliggende miljø.

Bygninger med flere virksomheter

For bygninger med flere virksomheter, hvor det ikke foreligger godkjent skiltplan, skal det sendes inn søknad om skiltplan ved endringer av skiltingen, jfr. pkt. 4.1 og 4.8. Når det foreligger en godkjent skiltplan kan senere endringer av skilt og reklame i samsvar med planen og bestemmelsene oppføres uten søknad.

Bevaringsverdige eiendommer

For skilting på eiendom regulert til bevaring kan det innhentes uttalelse fra antikvarisk myndighet. For skilting på eiendom som er fredet skal det innhentes dispensasjon fra vernemyndigheten.

Skilting langs offentlig vei

For skilting langs offentlig veg der trafikksikkerheten er berørt skal det innhentes vedtak fra berørt vegmyndighet, jf. veglovens § 33.

Vedtakshjemmel

Tillatelse til skilt gis med henvisning til plan- og bygningslovens § 30-3, 2. ledd, inntil videre eller for et begrenset tidsrom.

Nye skilt eller endring av skilting

Ved søknad om nye skilt, eller endring av skilting på eiendom som har andre skilt og det ikke foreligger godkjent skiltplan, kan kommunen kreve slik plan utarbeidet. Som vilkår for tillatelsen kan kommunen kreve nødvendige endringer i den øvrige skiltingen slik at denne tilfredsstiller bestemmelsene.

Fjerning av skilt

Dersom tidligere tillatelse til skilt- eller reklameinnretninger er gitt før 01.07.97, og med varighet inntil videre eller med ikke fastsatt varighet, kan kommunen gi pålegg om å fjerne eller endre enhver skilt- og reklameinnretning som etter kommunens skjønn strider mot bestemmelsene i denne forskriften, eller plan- og bygningsloven § 30-3 første ledd. For øvrig kan kommunen gi pålegg om å fjerne skilt- eller reklameinnretninger der det følger av plan- og bygningsloven § 30-3 annet ledd.

6. Ikrafttreden og oppheving av gjeldende bestemmelse:

Vedtatt av kommunestyret den xx.xx.xx.

Fra samme dato oppheves Kommunedelplan for Tynset tettsted § 1.17: Bestemmelser og veiledning for skilt- og reklameinnretninger